

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення відеоспостереження, відеозапису, архівування та зберігання створеної в процесі відеоспостереження інформації суб'єктами господарювання на приймальних пунктах металобрухту» (далі – проект постанови), а також документи, що додаються до проекту постанови, подані листом Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України від 17.02.2021 № 20/1.0-8.1/654.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику), Державна регуляторна служба України

встановила:

проектом постанови пропонується затвердити Порядок здійснення відеоспостереження, відеозапису, архівування та зберігання створеної в процесі відеоспостереження інформації суб'єктами господарювання на приймальних пунктах металобрухту (далі – Порядок).

Однак, проект постанови не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на наступне.

І. Відповідно до пункту 2 проекту постанови ця *постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування, але не раніше з дня набрання чинності Закону України від 14 липня 2020 р. № 776-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо детінізації ринку металургійної*

АСУД "ДОК ПРОФ З"

РІШЕННЯ № 115 від 03.03.2021

Кучер Олексій Володимирович

КЕП Кучер Олексій Володимирович

58E2D9E7F900307B04000003BF53000408B8E00

РІШЕННЯ № 115 від 03.03.2021

сировини та операцій з металобрухтом» (далі – Закон № 776).

Проте, сам *Закон № 776 вже набрав чинності 14.11.2020 р.*, крім пунктів абзаців п'ятнадцятого та шістнадцятого підпункту 2, абзаців дев'ятнадцятого - тридцять восьмого підпункту 4 пункту 3 розділу I цього Закону, які вже теж набрали чинності від 14 лютого 2021 року. При цьому звертаємо увагу на те, що *вказані норми, які набрали чинності від 14.02.2021 р., не стосуються положень проекту постанови.*

Таким чином, нормативно-правові посилання щодо набрання чинності проекту постанови є застарілими і неактуальними.

Основним законодавчим актом, який регулює предмет даного проекту постанови і відносини, що виникають у процесі збирання, заготівлі та здійснення операцій з металобрухтом, є Закон України «Про металобрухт» (далі – Закон про металобрухт).

Відповідно до положень статті 5 Закону про металобрухт кожен приймальний пункт повинен мати вагове обладнання, що відповідає його виробничим потребам, систему відеоспостереження, відеозапису, архівування та зберігати створену в процесі відеоспостереження інформацію не менше трьох місяців.

Так, відповідно до пункту 1 Порядку, що розроблений на виконання вимог абзацу другого пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону № 776, цей Порядок визначає процедуру здійснення відеоспостереження, відеозапису, архівування та зберігання створеної в процесі відеоспостереження інформації суб'єктами господарювання на приймальних пунктах металобрухту.

Однак, за результатами аналізу норм Порядку в цілому та правового поля було встановлено наступне.

Порядком запроваджується новий термін «користувачі інформації з особливим статусом – місцеві державні адміністрації та правоохоронні органи».

Натомість при здійсненні суб'єктами господарювання відеоспостереження, відеозапису, архівування та зберігання інформації відеоспостереження залучення вказаних органів не передбачається і не є виправданим.

Більше того, чинна редакція Закону про металобрухт не містить вказаного терміну чи його словосполучень та не вказує на необхідність його впровадження або реалізації на підзаконному рівні.

Об'єктивного обґрунтування щодо необхідності введення саме такого терміну та щодо аргументації взаємозв'язку між «здійсненням відеоспостереження, відеозапису, архівування та зберігання створеної в процесі відеоспостереження інформації суб'єктами господарювання на приймальних пунктах металобрухту» і «встановленням особливого статусу для місцевих державних адміністрацій та правоохоронних органів» у матеріалах, у тому числі аналізі регуляторного впливу (далі – АРВ), до проекту постанови не наведено.

Також пунктом 3 Порядку визначається, що *метою відеоспостереження,*

серед іншого, є забезпечення збереження об'єктів державної, комунальної, приватної власності.

Принагідно відзначаємо, що постановою Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2005 р. № 870 затверджено Правила підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України (далі – Правила підготовки проектів), що визначають загальні підходи до підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України (постанов і розпоряджень), їх форму, структуру та техніко-юридичні особливості розроблення з урахуванням нормопроектувальної техніки.

Відповідно до пункту 5 Правил підготовки проектів проект акта повинен відповідати таким вимогам: логічна послідовність викладу; взаємозв'язок нормативних положень; відсутність суперечностей у тексті проекту акта, узгодженість його положень з актами законодавства; оптимальна стислість викладу нормативних положень (кожне слово повинне нести смислове навантаження); доступність для розуміння; точність та уніфікованість термінології, дотримання мовних норм; зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання.

Проте, дана норма Порядку в запропонованій редакції *не узгоджуються з Правилами підготовки проектів і є недоцільною*, оскільки загальна парадигма проекту постанови *не передбачає тих чи інших прямих дій* під час здійснення відеоспостереження, відеозапису, архівування та зберігання створеної в процесі відеоспостереження інформації суб'єктами господарювання *для реалізації заявленої мети*.

Крім того, пунктом 11 Порядку пропонується встановити для суб'єктів господарювання *обов'язки, які не відносяться до здійснення відеоспостереження, відеозапису, архівування та зберігання інформації*, оскільки регламентують дотримування вимог законодавства у сфері захисту персональних даних, що насамперед вже встановлено імперативними нормами законодавства, зокрема Законами України «Про захист персональних даних» і «Про інформацію», Цивільним кодексом України тощо.

Також *пункти 12 і 13* Порядку фактично спрямовані на запровадження порядку отримання інформації користувачами інформації з особливим статусом від суб'єктів господарювання, що в свою чергу *не відноситься до змісту самого Порядку*, оскільки практично полягає у здійсненні державного контролю при виконанні заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом і може розцінюватись як незаконне втручання та/або перешкоджання господарській діяльності. Варто зауважити, що відповідно до статті 6 Господарського кодексу України (далі – Кодекс) одним із загальних принципів господарювання в Україні є заборона незаконного втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини.

При цьому відповідно до статті 14 Закону про металобрухт державний контроль за здійсненням заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом здійснюють місцеві державні адміністрації. *Контроль за здійсненням заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом здійснюється у порядку,*

встановленому Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про нагляд).

Тим більше, статтею 15 Закону про металобрухт визначено повноваження органів державного контролю за здійсненням заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом, де, серед іншого, вказано, що *органи державного контролю за здійсненням заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом відповідно до своєї компетенції мають право одержувати пояснення, довідки, документи, матеріали, відомості з питань, що виникають під час здійснення державного контролю*. Місцеві державні адміністрації у разі виявлення порушення вимог цього Закону суб'єктами господарювання на територіях відповідних адміністративно-територіальних одиниць передають матеріали щодо таких порушень до відповідних правоохоронних органів.

Отже, *Законом про металобрухт вже визначено повноваження органів державного контролю за здійсненням заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом, а порядок здійснення контролю визначено Законом про нагляд*.

Крім того, відповідно до статті 19 Кодексу органи державної влади і посадові особи, уповноважені здійснювати державний контроль і державний нагляд за господарською діяльністю, їх статус та загальні умови і порядок здійснення контролю і нагляду визначаються законами. *Забороняється вимагати від суб'єктів господарювання, відокремлених підрозділів юридичних осіб, виділених на окремий баланс, подання статистичної інформації та інших даних, не передбачених законом або з порушенням порядку, встановленого законом*.

Також, враховуючи частину другу статті 19 Конституції України, *правоохоронні органи, діяльність яких спрямована на забезпечення законності і правопорядку, захист прав та інтересів громадян, соціальних груп, суспільства і держави, попередження, припинення правопорушень, застосування державного примусу або заходів громадського впливу до осіб, які порушили закон та правопорядок, діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України*.

Таким чином, *запропоновані положення проекту постанови з одного боку є такими, що не узгоджуються і дублюють діючі регуляторні акти, а з іншого боку такими, що не є предметом нормування даного проекту регуляторного акта за своєю суттю та відповідно не можуть ним встановлюватись, зокрема в частині регулювання тих чи інших відносин між суб'єктами господарювання і органами влади*.

II. Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом про регуляторну політику, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону про регуляторну політику, Державна регуляторна служба України приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів,

визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, АРВ.

Однак, АРВ до проекту акта розробником підготовлений з порушеннями вимог, передбачених Законом про регуляторну політику та Методикою проведення аналізу впливу регуляторного акта (далі – Методика), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, що в свою чергу, не доводить відповідність проекту постанови принципам державної регуляторної політики:

1. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення поставлених цілей» АРВ розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише текстовим описом бюджетних вигод і витрат. Також не було здійснено обрахунку витрат органів державної влади, що виникнуть у разі прийняття проекту постанови.

Крім того, під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розробником взагалі не визначено групи суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання (а також питому вагу груп у загальній кількості), а зазначено лише їх кількість.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

2. При заповненні розділу VI «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» АРВ розробником також не обраховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатком 3 до Методики. Крім того, у зв'язку з відсутністю в АРВ даних щодо групи суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, відсутність розрахунку витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики (Тест малого підприємництва (М-тест)) розробником недоведена. Вищенаведене не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат держави.

3. Розділ VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено одного із числа обов'язкових показників результативності регуляторного акта, а саме: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект акта розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику, зокрема:

доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення;

адекватності – відповідності форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив;

ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Разом з тим проект постанови не узгоджується із вимогами статті 5 Закону про регуляторну політику в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти, а також з вимогами статті 8 Закону про регуляторну політику в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення відеоспостереження, відеозапису, архівування та зберігання створеної в процесі відеоспостереження інформації суб'єктами господарювання на приймальних пунктах металобрухту».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР

